

Asia: VN/6450/2019

## **Esitys alueiden kehittämistä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoja koskevan lainsäädännön uudistamisesta**

### **I Keskeiset ehdotukset**

- Kommentteja ja näkemyksiä lakiuudistuksen keskeisistä ehdotuksista**

Akava kiittää työ- ja elinkeinoministeriötä mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa. Akava kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin.

Uudella alueiden kehittämistä koskevan rahoituksen ja toimeenpanon kokoavalla lainsäädännöllä vastataan toimintaympäristön muutoksiin ja aluekehittämisyjärjestelmän uudistustarpeisiin. Uudella lainsäädännöllä kumotaan laki alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista (ns. hallintolaki, 7/2014) sekä laki alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta (ns. rahoituslaki, 8/2014) sekä niiden nojalla annetut asetukset.

Esityksessä ehdotetaan, että nykyinen alueiden kehittämisen suunnittelujärjestelmä säilyisi pääpiirteissään ennallaan. Alueiden kehittämisen tavoitteita, suunnittelua ja toimintatapoja ehdotetaan uudistettavaksi. Hankkeiden rahoituksen osalta viranomaisten toimivalta ja tukimenettely säilyisivät pääosin ennallaan.

Akava katsoo, että uusi lainsäädäntö selkeyttää aluekehittämisen lainsäädäntöä ja kokonaisuutta. Esitetyt aluekehittämisen tavoitteet huomioivat toimintaympäristön haasteet, kuten vaatimukset kestävästä kehityksestä ja ilmastomuutoksen hillinnästä. Tavoitteena tulee olla myös kasvun ja työllisyyden edistäminen ja siten alueellisen elinvoiman vahvistaminen.

Alue- ja rakennepolitiikan neuvottelukunnan tilalle ehdotetaan perustettavaksi strategisempi alueiden uudistumisen neuvottelukunta työ- ja elinkeinoministeriön yhteyteen. Neuvottelukunta

toimisi jatkossakin kansallisen tason kumppanuuselimenä EU:n alue- ja rakennepolitiikassa. Akava pitää tärkeänä, että neuvottelukunnan kokoonpanossa on jatkossakin mukana palkansaajakeskusjärjestöjen edustus.

## II Lakiluonnos alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (Toimeenpanolaki)

- **Ovatko lain tarkoitus ja soveltamisalat selkeät? (1 ja 3 §)**

Kyllä

- **Ovatko alueiden kehittämisen tavoitteet selkeät ja kestävät pitkällä aikavälillä? (2 §)**

Kyllä

### Muita huomioita ja kommentteja lukuun 1

-

- **Ovatko viranomaisten vastuut ja roolit selkeästi määritelty?**

Kyllä

- **Saako 15 §:stä kokonaiskuvan maakuntien liittojen alueiden kehittämiseen liittyvistä tehtävistä?**

Kyllä

- **Onko maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) rooli, tehtävät ja päätöksenteko selkeästi määritelty? (17, 18 ja 19 §)**

Alueellisten toimijoiden tiivis yhteistyö ja erilaisten verkostojen hyödyntäminen ovat merkittävässä asemassa aluekehittämisessä. Maakuntien yhteistyöryhmät (MYR) ovat tärkeitä alueiden kehittämisen kumppanuusfoorumeita, jotka kokoavat kattavasti eri toimijat yhteen. Akava korostaa, että palkansaajakeskusjärjestöjen edustus on tärkeää olla mukana MYR:ssä jatkossakin, jotta työelämän näkökulma tulee kattavasti huomioiduksi alueen kehittämisessä. Lain kirjausta on tältä osin täsmennettävä.

### Muita huomioita ja kommentteja lukuun 2

Akava pitää hyvänä, että valtioneuvoston aluekehittämispäätös linjaa edelleen alueiden kehittämisen painopisteet, maakuntaohjelmat ja maakuntastrategiat sekä uutena toimintamallina

vuorovaikutteiset aluekehittämiskeskustelut ohjaavat käytännön tasolla alueiden kehittämistyötä. On toivottavaa, että keskusteluyhteyttä valtion, alueiden sekä eri sidosryhmien kesken vahvistetaan.

- Lakiluonnoksessa ehdotetaan, että luovutaan erityisohjelmista (osaamiskeskusohjelma (OSKE, vuosina 1994–2013), aluekeskusohjelma (AKO, v. 2001–2009) ja viimeisimpänä koheesio- ja kilpailukykyohjelma (KOKO, v. 2010–2013). Näkemyksiä ehdotuksesta tai ohjelmien tarpeesta jatkossa? (vrt. nykyisen 7/2014 lain 30 §)

-

- Onko maakuntaohjelman asemasta säädetty riittävästi? (vrt. nykyisen 7/2014 lain 34 §)

kyllä

- Näkemyksiä ehdotuksesta luopua maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmasta? (vrt. nykyisen 7/2014 lain 33 §)

-

#### Muita huomioita ja kommentteja lukuun 3

-

- Ovatko eri viranomaistahot ja yhteistyöohjelmien hallinnointi määritelty selkeästi?

-

#### Muita huomioita ja kommentteja lukuun 4

-

- Lakiluonnoksessa ehdotetaan, että luovutaan äkillisten rakennemuutosalueiden nimeämisestä. Näkemyksiä luopua äkillisten rakennemuutosalueiden nimeämisestä? (vrt. nykyisen 7/2014 lain 47 §:n 2 mom.)

-

#### Muita huomioita ja kommentteja lukuun 5

-

### III Lakiluonnos alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta (Rahoituslaki)

- Ovatko lain tarkoitus ja soveltamisalat selkeät? (1 ja 2 §)

-

- Onko viranomaisten toimivalta määritelty selkeästi?

-

- Onko toimivallasta välittävänä toimielimenä säädetty riittävästi?

-

#### Muita huomioita ja kommentteja lukuun 1

-

- Onko tukimenettelystä säädetty selkeästi ja riittävällä tasolla?

-

#### Muita huomioita ja kommentteja lukuun 2

-

#### Kommentteja ja näkemyksiä lukuun 3

-

- Onko erillinen luku kansallisen vastinrahoituksen erityissäännöksistä tarpeellinen?

-

#### Muita huomioita ja kommentteja lukuun 4

-

- Onko eri viranomaisten tarkastusoikeudet määritelty selkeästi?

-

#### Muita huomioita ja kommentteja lukuun 5

-

## **Kommentteja ja näkemyksiä lukuun 6**

-

### **IV Mitä muuta haluatte sanoa alueiden kehittämistä ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanoa ja hankkeiden rahoittamista koskevan lainsäädännön uudistamisesta?**

#### **Kommentit ja näkemykset**

EU:n rakennerahastojen ohjelmien hallinnoinnissa on pyrittävä mahdollisimman kevyeen hallintoon ja menettelyyn mm. hankkeiden tukien osalta, digitalisaation hyödyntämiseen sekä yhdenvertaiseen kohteluun tuen saajien osalta. Lakiesityksessä näihin on kiinnitetty hyvin huomiota.

Tuovinen Anu  
Akava ry